S.Y.B.Com.

| D.B.J.COLLEGE, CHIPLUN. | | Date – 1/03/2025 |
|---|---|---|
| SEMESTER-III ATKT March | MARKS-75 | DURATION – 2 Hrs. 30 MIN. |
| CLASS – SYBCOM 2025 | SUBJECT- FOUNDATION COURSE-III | |

**Time – 2 ½ hrs.** **Total Marks – 75**

**N.B:** **1) All questions are compulsory.**
**2) Figures to the right indicate full marks.**

**Q.1) A)** Explain the following concepts. (Any five). 15

1) Classical era
2) Prejudices
3) Self-awareness
4) Group Discussion
5) Schedules castes
6) Right against Exploitation
7) Human rights of person with disabilities
8) Disaster

**OR**

**B)** Discuss in detail on the Foundation Course (Semester – III) project submitted by you.

**Q.2)** A) In what ways do the human rights of women violate? 15

**OR**

B) Explain in detail 'The Child Labour Act – 1986.

**Q.3)** A) Explain the impact of Disasters on Human Life. 15

**OR**

B) Discuss in detail the flood of Maharashtra in 2005.

**Q.4)** A) State the contribution of any four scientists towards the growth of science during the period of the 'Renaissance'. 15

**OR**

B) State the importance of technology in the modern era.

**Q.5)** A) Discuss the Advantages and Disadvantages of written communication. 15

**OR**

B) Comment on 'Group Discussion' and 'Leadership'.

**मराठी रुपांतर**

**वेळ २ - तास ३० मिनिटे.** **एकूण गुण - ७५**

सूचना - **१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.**

**२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.**

**प्र.१) अ)** खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच). १५

१) पारंपारिक कालखंड

२) पूर्वगृह

३) स्वयं जाणीव

४) गट चर्चा

५) अनुसूचित जाती

६) शोषणा विरुद्धचा हक्क

७) अपंग व्यक्तिचा मानवी हक्क

८) आपत्ती

**किंवा**

ब) पायाभूत अभ्यासक्रम (सत्र -३) साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर सविस्तर चर्चा करा.

**प्र.२)** अ) महिलांच्या मानवी हक्कांचे उल्लंघन कशा प्रकारे केले जाते ते सांगा. १५

**किंवा**

ब) 'बालमजूर प्रतिबंधक कायदा १९८६' सविस्तर स्पष्ट करा.

**प्र.३)** अ) आपत्तीचे मानवी जीवनावर होणारे परिणाम विशद करा. १५

**किंवा**

ब) सन २००५ सालच्या महाराष्ट्रातील महापुरावर सविस्तर चर्चा करा.

**प्र.४)** अ) पुनरुजीवन कालखंडातील कोणत्याही चार शास्त्रज्ञांचे विज्ञानाच्या विकासातील योगदान सांगा. १५

**किंवा**

ब) आधुनिक काळातील तंत्रज्ञानाचे महत्त्व सांगा.

**प्र.५)** अ) लेखी संज्ञापनाचे फायदे व तोटे यावर चर्चा करा. १५

**किंवा**

ब) 'गट चर्चा' आणि 'नेतृत्व' यांवर भाष्य करा.

DBJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination March, 2025
S.Y.B.Com Business Law Paper No. I
Date - 03/03/2025 9.00 am to 12.00 pm

**Time: 3 Hours** **100 Marks (Max.)**

**Note: 1) All questions are compulsory.**
**2) Figures to the right indicate full marks.**

**Q. 1) Attempt any two of the following:** **20**

a. Explain the essentials of a valid contract.
b. Discuss the meaning of 'Offer' in a contract and the legal rules regarding offer.
c. Write short note on: 1) Contract by person of unsound mind
2) Contract by disqualified person.
d. Discuss the essentials of 'Consideration' in a contract.

**Q. 2) Attempt any two of the following:** **20**

a. When is consent said to be free from coercion and undue influence?
b. Write note on Agreement against Public policy. Explain any five agreements against public policy.
c. Write short note on: 1) Contingent Contract
2) E-Contracts
d. What are the different modes of discharging the contract?

**Q. 3) Attempt any two of the following:** **20**

a. Define contract of Bailment and state the rights, duties and liabilities of a bailee.
b. Define pledge and explain its essentials.
c. Define the Contract of Indemnity and distinguish it from Contract of Guarantee.
d. Explain the various methods of creation of an Agency.

**Q. 4) Attempt any two of the following:** **20**

a. Distinguish between -: 1) Sale and Agreement to sell
2) Sale and Hire purchase Agreement
b. State the implied conditions and implied warranties under the Sale of Goods Act.
c. What is Doctrine of Caveat Emptor? Explain its exceptions.
d. Who is an "unpaid seller"? What are his rights against the goods?

**Q. 5) Attempt any two of the following:** **20**

a. Explain the essentials of a Negotiable Instrument and give the classification of Negotiable Instruments
b. Distinguish between a Cheque and a Bill of exchange
c. Explain the essential characteristics and kinds of promissory notes.
d. Explain the following terms in detail-: 1) Noting 2) Protest 3) Dishonor of Cheque

DBJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination March 2025
S4Blaw Business Law Paper No: I
Date -03/03/2025 9.00 am to 12.00 pm
वेळ: 3 तास १०० गुण कमाल

टीपः १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.

**प्र. १) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा .** २०

अ) वैध कराराची आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) करारातील 'प्रस्ताव'चा अर्थ आणि प्रस्तावाशी संबंधित कायदेशीर नियमांची चर्चा करा.

क) थोडक्यात टिपा लिहा: १) वैचारिक शक्ती नसलेल्या व्यक्तीने केलेला करार
२) अपात्र व्यक्तीद्वारे करार

ड) करारातील 'प्रतिफलाच्या' आवश्यक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

**प्र. २) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा .** २०

अ) संमती ही बलप्रयोग व अनुचित प्रभावापासून मुक्त असल्याचे कधी म्हटले जाते?

ब) सार्वजनिक धोरणाविरुद्ध ठरावावर टीप लिहा. सार्वजनिक धोरणाविरुद्ध कोणतेही पाच ठराव स्पष्ट करा.

क) थोडक्यात टीपा लिहा : १) घटनावलंबी करार २) ई-करार

ड) करार समाप्ती करण्याच्या विविध पद्धती काय आहेत?

**प्र. ३) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा .** २०

अ) निक्षेपाचा करार व्याख्या द्या. निक्षेपगृहीत्याचे हक्क, कर्तव्ये आणि दायित्वे सांगा.

ब) तारण परिभाषित करा आणि त्याची आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

क) नुकसानभरपाईचा करार परिभाषित करा आणि ते हमी करारापासून वेगळे कसे आहे ते स्पष्ट करा.

ड) अभिकर्तृत्वाच्या निर्मितीच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.

**प्र. ४) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा .** २०

अ) फरक लिहा -: १) विक्री आणि विक्रीचा ठराव २) विक्री आणि भाडे खरेदीचा ठराव

ब) मालविक्री कायद्यांतर्गत गृहीत प्रमुख अटी आणि गृहीत आश्वासने सांगा.

क) ग्राहक सावधान तत्व काय आहे? त्याचे अपवाद स्पष्ट करा.

ड) अदत्त विक्रेता कोण आहे? वस्तूसंबंधित त्याचे अधिकार काय आहेत?

**प्र. ५) खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा .** २०

अ) चालनक्षम दस्तऐवजाची आवश्यक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा आणि चालनक्षम दस्तऐवजाचे वर्गीकरण द्या.

ब) धनादेश आणि हुंडी मधील फरक स्पष्ट करा.

क) वचनचिट्ठीची आवश्यक वैशिष्ट्ये व प्रकार स्पष्ट करा.

ड) खालील संकल्पनांचे तपशीलवार वर्णन करा- १) नोंदणी २) नोंदणीचा दाखला ३) धनादेशाचा अनादर

DBJ College, Chiplun

Sem III ~~PRKT~~ Examination March 2025

S4 B Com Marketing Management Paper No. – I

Date – 04/03/2025 9.00 am to 12.00 pm

Marks – 100 Time – 3 Hours

**Note –1) All the questions are compulsory.**

**2) Figures to the right indicates full marks.**

**Q.1 A Fill in the blanks with an appropriateword: (Any 10)** (10)

1 Strategies are _____ term in nature.
(Short / Long / Medium / All of the above)

2 Customer value hierarchy means _____ satisfaction.
(Employees / Investors / Customers / Board of Directors)

3 Marketing management planning process involves _____.
( Marketing strategy / Product / Company / Customer)

4 Durable goods are _____ goods.
( Tangible / Intangible / Service /None of the above)

5 Unsuitable leadership factor can be _____ for an organization.
(Weakness / Threats / Strength /Management)

6 _____ is a link between past, present and future.
(Conflicts / Communication / Marketing strategy / Motivation )

7 _____ analysis helps an organization to tackle competition effectively.
( Competitor / Investors / Customer / Historical)

8 _____ Environment also refers as external factors.
( Micro / Macro / Employees / Directors)

9 _____ is an important element of marketing mix.
( Price / Quantity / Quality / Investment)

10 Growth stage is also called as _____ stage.
(Competitive / Customer / Employees / Suppliers)

11 _____ marketing environment is a combination of all other marketing environmental factors of many countries.
(Economical / Political / International / Social)

12 _____ means the poorest markets in the world can be revenue generating for companies.
( BPO / BOP/ BLP / BPL)

**Q.1 B State whether following statement are True or False. ( Any 10)** (10)

1 8'P'are called as an element of marketing mix.

2 Availability of substitute products affects the pricing decision of the company.

3 Business philosophy is one of the Micro environmental factors of marketing.

4 Product positioning creates a negative image of the company in the mind of customers.

5 The process of preparing a financial adjustment is known as budgeting.

6 Philip Kotler is a father of marketing management.

7 Marketing is an art as well as a science.

8 USP is one of the step of product positioning.

9 Marketing is past oriented.

10 Micro environmental factors are uncontrollable.

11 Industrial goods are those goods, which are used in the industry.

12 MWOT involves analysis of internal and external environment.

**Q.2 A** Define marketing management. Explain its need and importance. (15)

**OR**

Q.2 B Explain the various functions of Marketing management.

Q.2 C Give the features of growing middle class in India.

Q.3 A Explain the features of Marketing Strategy.

Q.3 B Explain Michael Porter's Five Forces Model.

**OR**

Q.3 C Discuss the steps in strategic marketing planning process.

Q.3 D Explain the importance of SWOT Analysis.

Q.4 A Define product positioning. What are various product positioning strategies?

Q.4 B Explain briefly the levels of a Product given by Philip Kotler.

**OR**

Q.4 C Explain the product classification based on consumer goods.

Q.5 A Explain the factors affecting pricing decision.

**OR**

Q.5 B What is Pricing? Explain the various methods of pricing in detail.

Q.6 A Explain briefly Micro and Macro Environment of marketing with specific reference to India.

Q.6 B What are the various objectives of pricing?

**OR**

Q.6 C **Write notes on the following (Any 4)**

1 Bottom of the pyramid
2 Steps in product positioning
3 International environmental Marketing
4 New product development process
5 Steps in pricing
6 Analyzing Competition

गुण - १००  वेळ – 3 तास

टीप – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र . १ अ **खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०)** (१०)

१ डावपेच हे _____ स्वरूपाचे असतात.(लघु / दीर्घ / मध्यम / वरील पैकी सर्व )

२ ग्राहक मूल्य श्रेणीक्रम म्हणजे _____ समाधान होय.
(कर्मचारी / गुंतवणूकदार / ग्राहक / संचालक मंडळ)

३ विपणन व्यवस्थापन नियोजन प्रक्रियेमध्ये _____ यांचा समावेश होतो.
(विपणन डावपेच / वस्तू/ कंपनी / ग्राहक)

४ टिकाऊ वस्तू ह्या_____ वस्तू असतात. (दृश्य /अदृश्य /सेवा/वरीलपैकी काहीही नाही)

५ अयोग्य नेतृत्व घटक संघटनेसाठी _____ असू शकतो.
(दुर्बलस्थान / धोके / शक्तीस्थान / व्यवस्थापन)

६ _____ हा भूतकाळ, वर्तमान आणि भविष्यातील दुवा आहे.
(संघर्ष / संदेशवहन / विपणन डावपेच / अभिप्रेरणा)

७ _____ विश्लेषण संघटनेला स्पर्धा प्रभावीपणे हाताळण्यास मदत करते.
(स्पर्धक / गुंतवणूकदार / ग्राहक / ऐतिहासिक)

८ _____ पर्यावरण बाह्य घटक म्हणून देखील ओळखले जाते.
(सूक्ष्म / स्थूल / कर्मचारी / संचालक)

९ _____ हे विपणन मिश्रचे महत्त्वाचे घटक आहे. (किंमत / दर्जा/ गुणवत्ता / गुंतवणूक)

१० वृद्धी टप्प्याला _____ टप्पा असेदेखील ओळखले जाते.
( स्पर्धक / ग्राहक / कर्मचारी / पुरवठादार)

११ _____ विपणन पर्यावरण हे अनेक देशांच्या इतर सर्व विपणन पर्यावरणीय घटकांचे संयोजन आहे. (आर्थिक/राजकीय/आंतरराष्ट्रीय/सामाजिक)

१२ _____ म्हणजे जगातील सर्वात गरीब बाजारपेठ जे कंपन्यांसाठी कमाई करणारी असू शकतात.
(BPO/BOP/BLP/BPL)

प्र . १ ब **खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०)** (१०)

१ 8'P' ला विपणन मिश्रणाचा घटक म्हणून संबोधले जाते.

२ पर्यायी वस्तूची उपलब्धता कंपनीच्या किंमतीच्या निर्णयावर परिणाम करते.

३ व्यवसाय तत्त्वज्ञान हे सूक्ष्म पर्यावरणीय विपणन घटकांपैकी एक आहे.

४ वस्तु स्थाननिश्चिती ग्राहकांच्या मनात कंपनीची नकारात्मक प्रतिमा तयार करते.

५ आर्थिक समायोजन तयार करण्याच्या प्रक्रियेला अंदाजपत्रक असे म्हणतात.

६ फिलिप कोटलर हे विपणन व्यवस्थापनाचे जनक आहेत.

७ विपणन ही एक कला तसेच एक शास्त्र आहे.

८ यूएसपी (USP) ही वस्तु स्थाननिश्चितीची एक पायरी आहे.

९ विपणन हे भूतकाळाभिमुख आहे.

१० सूक्ष्म पर्यावरणीय घटक अनियंत्रित असतात.

११ औद्योगिक वस्तू म्हणजे त्या वस्तू, ज्या उद्योगात वापरल्या जातात.

१२ MWOT मध्ये अंतर्गत आणि बाह्य पर्यावरणाचे विश्लेषण समाविष्ट आहे.

प्र . २ अ विपणन व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. त्याची गरज आणि महत्त्व समजावून सांगा. (१५)

**किंवा**

प्र . २ ब विपणन व्यवस्थापनाची विविध कार्ये स्पष्ट करा. (०७)

प्र . २ क भारतातील वाढत्या मध्यमवर्गाची वैशिष्ट्ये सांगा. (०८)

प्र . ३ अ विपणन डावपेचाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. (०७)

प्र . ३ ब मायकेल पोर्टर यांचे पाच प्रेरणाशक्ती प्रतिकृती स्पष्ट करा. (०८)

**किंवा**

प्र . ३ क डावपेचात्मक विपणन नियोजन प्रक्रियेतील पायऱ्यांवर चर्चा करा. (०७)

प्र . ३ ड SWOT विश्लेषणाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (०८)

प्र .४ अ वस्तू स्थाननिश्चितीची व्याख्या लिहा. वस्तू स्थाननिश्चितीचे विविध डावपेच कोणते आहेत? (०७)

प्र .४ ब फिलिप कोटलर यांनी सादर केलेल्या वस्तूचे स्तर थोडक्यात स्पष्ट करा. (०८)

**किंवा**

प्र .४ क ग्राहकोपयोगी वस्तूंवर आधारित वस्तूचे वर्गीकरण स्पष्ट करा. (१५)

प्र . ५ अ किंमत ठरविण्याच्या निर्णयावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. (१५)

**किंवा**

प्र . ५ ब किंमत म्हणजे काय? किंमत ठरविण्याचे विविध प्रकारसखोलपणे स्पष्ट करा. (१५)

प्र . ६ अ भारताच्या विशिष्ट संदर्भासह सूक्ष्म आणि स्थूल विपणन पर्यावरण थोडक्यात स्पष्ट करा. (१०)

प्र . ६ ब किंमतठरविण्याची विविध उद्दिष्टे काय आहेत? (१०)

**किंवा**

प्र .६ क **खालील टिपा लिहा (कोणत्याही ४)** (२०)

१ पिरॅमिडचा तळ

२ वस्तू स्थाननिश्चितीच्या पायऱ्या

३ आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय विपणन

४ नवीन वस्तू विकास प्रक्रिया

५ किंमतठरविण्याच्या पायऱ्या

६ स्पर्धेचे विश्लेषण

DBJ College, Chiplun
Sem III ACKT Examination March 2025
SYBLom Management Accounting Paper No.-
Date 04/03/2025 9:00 a [illegible] 12:05 pm

Max Marks: - 100 Time allowed: 3 Hrs.

**Instructions:** 1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Use of simple or scientific calculator is allowed.

---

**Q.1 A State whether the following statements are true or false. (Any Ten)** **10**

a. Bank loan is the part of proprietor's funds.
b. Loss on sale of furniture is non-operating expenses.
c. In capital budgeting, Depreciation does not affect net cash inflow.
d. Provision for tax is current liability.
e. In capital budgeting, higher pay back period should be selected.
f. Liquid assets are the current assets which are easily convertible into the cash.
g. Own funds are external funds.
h. Over valuation of closing stock increases gross profit.
i. All current liabilities are quick liabilities.
j. Use of management accounting is optional.
k. Permanent working capital is seasonal working capital.
l. In capital budgeting, higher average rate of return (ARR) should be selected.

**Q.1 B Fill in the blanks with proper word. (Any Ten)** **10**

a. Share capital ₹ 6, 00,000, Capital reserve ₹ 2, 50,000, Bank loan ₹ 1, 45,000, Discount on issue of shares ₹ 70,000, then shareholders' funds are equal to _____.
b. The formula for Debtors collection period (in days) = _____
c. 5 % Debenture ₹ 4, 00,000, Net profit before tax ₹ 80,000, Provision for tax ₹ 40,000, Then Net profit before interest and tax = _____.
d. Purchases ₹ 7, 00, 000 (30% on cash basis), then _____will be the amount used for calculation of creditors turnover ratio.
e. Debtors ₹ 3, 50, 000, Closing stock ₹ 1, 50,000, Cash and bank balance ₹ 2, 85,000, Bank overdrafts ₹ 50,000, Creditors ₹ 1, 90,000, then liquid ratio is equal to _____.
f. Standard quick ratio is _____.
g. Sales ₹ 5,50,000, sales return ₹ 50,000, Opening stock ₹ 70,000, Closing stock ₹ 60,000, Purchases ₹ 2, 80,000, Total operating expenses ₹ 2, 00,000, Then Operating ratio is equal to _____.
h. Net present value is modern technique of _____.
i. A Project of 18 years life requires an original investment of ₹ 7, 20,000. Value of depreciation per annum= _____
j. Capital budgeting decisions are _____term investment decisions.
k. Gross working capital (excluding cash) ₹ 9, 60,000, Cash required is 25% of net working capital; hence net working Capital is equal to _____.

Q.2 A Following is Profit and Loss account of Sunil Ltd. for the year ended 31st March, 2023 and 31st March, 2024: 10

**Profit & Loss A/c**

| Particulars | 2023 (₹) | 2024 (₹) | Particulars | 2023 (₹) | 2024 (₹) |
|---|---|---|---|---|---|
| To Opening Stock | 1,00,000 | 90,000 | By Sales | 8,05,000 | 9,60,000 |
| To Purchases | 6,50,000 | 7,05,000 | | | |
| To Import duty | 7,500 | 7,500 | | | |
| To Gross Profit c/d | 1,72,500 | 2,72,500 | By Closing Stock | 1,25,000 | 1,15,000 |
| | **9,30,000** | **10,75,000** | | **9,30,000** | **10,75,000** |
| To Audit fees | 30,000 | 55,000 | By Gross profit b/d | 1,72,500 | 2,72,500 |
| To Warehouse rent | 11,250 | 22,250 | By Profit on sale of furniture | - | 5,000 |
| To Director fees | 20,000 | 20,000 | | | |
| To Bank commission | 11,750 | 10,750 | | | |
| To Loss on sale of Fixed Asset | 5,000 | - | | | |
| To Debenture interest | 15,000 | 25,000 | | | |
| To Income tax | 45,000 | 75,000 | | | |
| To Net Profit | 34,500 | 69,500 | | | |
| | **1,72,500** | **2,77,500** | | **1,72,500** | **2,77,500** |

Prepare comparative income statement from the given information.

B **Bharat Ltd provides you following details:** 10

| Particulars | |
|---|---|
| Original Cost (₹) | 4,50,000 |
| Cost of Capital | 10% |

| Year | Profit Before Depreciation and After Tax |
|---|---|
| 1st | 1,20,000 |
| 2nd | 1,35,000 |
| 3rd | 1,60,000 |
| 4th | 1,50,000 |
| 5th | 1,75,000 |

**You have to Calculate:**

1. Discounted Pay Back Period
2. Net Present Value
3. Profitability Index

**OR**

Q.2 C From the following information pertaining to Gauri Ltd. Prepare a statement showing working capital requirement. **20**

| **Particulars** | **₹ (Per annum)** |
|---|---|
| Annual Sales | ₹ 14,40,000 |
| Stock of raw material | ₹ 4,80,000 |
| Stock of finished goods | ₹ 6,00,000 |
| Advance payment of expenses | ₹ 13,000 |
| Outstanding wages | ₹ 39,000 |
| Outstanding salaries | ₹ 26,000 |
| Purchases | ₹ 5,00,000 |

**It is estimated that : ( Assume 1 year = 52 weeks)**

1. Raw material remains in stock for 3 months and finished goods for 2 months.
2. Suppliers allow 3 months credit (30% Purchases on cash basis).
3. 2 months credit is allowed to customers (75% Sales on credit basis).
4. Wages are outstanding for 4 weeks and Salaries for 2 weeks.
5. Advance payment is for 3 weeks.
6. Cash required 20% of net working capital.

Q.3 A **Following is the Trial balance of Omkar Ltd :** **20**

**Trial Balance as on 31st March 2024**

| **Particulars** | **₹** | **Particulars** | **₹** |
|---|---|---|---|
| Opening stock | 1,05,000 | Equity share capital | 3,17,500 |
| Wages | 32,550 | 9% Preference share capital | 1,90,000 |
| Interest | 30,220 | Sales | 7,75,000 |
| Advertisement | 92,000 | Profit on sale of Investment | 22,000 |
| Office Rent | 45,550 | Bills payable | 28,500 |
| Insurance | 54,000 | Creditors | 75,000 |
| Purchases | 5,42,000 | 6% Debentures | 1,72,000 |
| Land and Building | 30,250 | Security premium | 55,000 |
| 5% Government securities | 2,00,000 | General reserve | 40,000 |
| Underwriting commission | 33,000 | | |
| General expenses | 45,000 | | |
| Carriage Inward | 25,000 | | |
| Warehouse expenses | 37,000 | | |
| Bank Charges | 36,000 | | |
| Loss on sale of furniture | 19,500 | | |
| Machinery | 92,000 | | |
| Debtors | 1,05,550 | | |
| Bills Receivable | 60,650 | | |
| Cash and bank | 54,350 | | |
| Short term investment | 35,380 | | |
| | **16,75,000** | | **16,75,000** |

**Additional information:**

1. Closing stock as on 31st March 2024 is ₹ 1,25,000

2. Make Provision for income tax ₹ 40,000

3. Depreciation is provided at 10% on land and building and 5% on machinery.

**Prepare Vertical income statement and Vertical Balance sheet.**

**OR**

**Q.3 B**

**Balance Sheet of Kanha Ltd. As on 31st March 2024** 20

| Particulars | ₹ | Particulars | ₹ |
|---|---|---|---|
| Equity share capital | 3,75,000 | Building | 4,75,000 |
| 8% Preference share capital | 4,25,000 | Machinery | 3,15,000 |
| General reserve | 1,25,500 | Furniture | 1,75,000 |
| Profit & Loss A/c | 1,22,500 | 6% Government bonds | 1,75,000 |
| 7% Debentures | 1,77,000 | Debtors | 95,500 |
| Creditors | 85,000 | Inventory | 55,000 |
| Bank overdrafts | 35,000 | Bills receivable | 75,000 |
| Outstanding expenses | 35,000 | Cash and bank | 65,000 |
| Bills payable | 45,000 | Discount on issue of shares | 9,500 |
| Provision for tax (C.Y.) | 30,000 | Prepaid expenses | 15,000 |
| | **14,55,000** | | **14,55,000** |

**Other Details for 2023-24:**

1. Purchases ₹ 6,50,000 (80% credit)

2. Profit Before Tax ₹ 2,30,000

3. Net Sales ₹ 6,90,000

**Calculate :**

1. Liquid Ratio
2. Proprietary Ratio
3. Creditors Turnover Ratio and Collection period (in months)
4. Return on Equity Share Capital (NPAT-Preference Dividend)
5. Return on Capital Employed (NPBIT)
6. Debt Equity Ratio
7. Net Profit Before Tax Ratio
8. Return on proprietors' fund (NPAT)

Q.4 A **Balance Sheet of Anuja Ltd. as on 31st March 2024** 20

| Particulars | ₹ | Particulars | ₹ |
|---|---|---|---|
| Equity share capital | 5,00,000 | Land and Building | 4,50,000 |
| 7% Preference share cap | 1,75,000 | 8% Government bonds | 1,65,000 |
| General reserve | 90,000 | Closing stock | 1,35,000 |
| Security premium | 80,000 | Debtors | 1,25,000 |
| 8% Debenture | 1,10,000 | Cash | 1,20,000 |
| Provision for tax (C.Y.) | 40,000 | Bills receivable | 75,000 |
| Creditors | 75,000 | | |
| | **10,70,000** | | **10,70,000** |

**Other Details for 2023-24:**

1. Sales ₹ 12,00,000 (75% Credit sales)
2. Profit Before Tax ₹ 1,40,000

**Calculate :**

1. Current Ratio,
2. Capital Gearing Ratio
3. Debtors Turnover Ratio and Collection period (in days)

**(Assume 1 year= 360 days)**

4. Stock Working Capital Ratio
5. Return on Capital Employed (NPBIT)
6. Net Profit Before Tax Ratio
7. Debt service ratio
8. Return on Proprietors' fund (NPAT)

**OR**

Q.4 B Following is Balance Sheet of Shiv Ltd.: 10

**Balance Sheet**

**as on 31st March 2024**

| Liabilities | ₹ | Assets | ₹ |
|---|---|---|---|
| Equity Share Capital | 7,25,000 | Patent | 4,50,000 |
| 7.5% Preference Share Capital | 4,55,000 | Investment | 2,21,500 |
| Security premium | 3,42,500 | Land and Building | 6,06,000 |
| General Reserve | 1,17,250 | Plant and Machinery | 3,55,000 |
| Bank loan | 2,21,000 | Inventory | 1,87,500 |
| Creditors | 1,72,750 | Debtors | 1,75,000 |
| Bills payable | 85,000 | Cash and Bank | 1,50,000 |
| Unpaid dividend | 61,500 | Discount on issue of shares | 35,000 |
| | **21,80,000** | | **21,80,000** |

Convert the given Balance Sheet into the vertical common size statement.

C **Swapna Ltd provides you following details:** 10

| Particulars | |
|---|---|
| Original Cost (₹) | 5,50,000 |
| Estimated life | 5 years |
| Rate of Income tax | 25% |

| Year | Profit Before Depreciation and Tax |
|---|---|
| 1st | 2,00,000 |
| 2nd | 2,05,000 |
| 3rd | 1,85,000 |
| 4th | 1,90,000 |
| 5th | 1,45,000 |

**You have to Calculate:**

1. Pay Back Period
2. Average Rate of Return

**Q.5** **A** Describe the functions of management accounting. 10

**B** Explain the importance of capital budgeting. 10

**OR**

**Q.5** **Write short notes.(Any four)** 20

**a.** Temporary working capital

**b.** Payback period

**c.** Comparative balance sheet

**d.** Shareholders' funds

**e.** Stock turnover ratio

**f.** Liquid assets and liabilities

DBJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination March 2025
S4B Com Commerce - III Paper No: III
Date - 05/03/2025 9:00 am to 12:00 pm

Marks – 100 Time – 3 Hours

Note– 1) All the questions are compulsory.
2) Figures to the right indicates full marks.

**Q.1 A Fill in the blanks with an appropriate words: (Any 10)** (10)

1 _____technique of controlling analyses the cost-volume-profit relationship.
( MBO / MIS / BEP /MBE )
2 _____ skill is required at the bottom level management.
( Conceptual / Administrative / Technical / Making an arrangement of capital)
3 Hawthrone experiments were conducted by _____.
( Peter Drucker / Henry Fayol / Elton Mayo / F. W. Taylor)
4 MBO is _____ oriented process.
( Result / Structure / Communication / Leadership)
5 _____refers to the number of employees that can be handled and controlled effectively by a manager.
( Delegation / Span of Control / Organizing / Process)
6 Informal organizations make use of _____ communication.
(Upward / Downward / Grapevine / Mixed )
7 _____ is a traditional controlling technique.
( Management audit / PERT / CPM / Personal observation)
8 _____ organization exists within formal organization.
(Informal / Matrix / MIS / Line and Staff)
9 Plans need to be _____.
(Flexible / Rigid / Unstable / stable)
10 _____ is one of the non – programmed techniques of decision making.
(Game theory / Simulation / Gorden / Probability)
11 _____ is concerned with interlinking of group efforts in an organization.
(Controlling / Communicating / Coordinating / Organizing )
12 Body language is a _____ communication.
(Verbal / Non-Verbal / Written / Co-ordination )

**Q.1 B State whether following statements are True or False. ( Any 10)** (10)

1 MIS does not enable the firm to undertake SWOT Analysis.
2 Planning is not a future oriented.
3 Bonus is a non-monetary incentive.
4 Staffing involves selection of right person for the right job.
5 Successful functional Departmentation requires good co-ordination.
6 Management is a continuous process.
7 It is not necessary to prepare contingency plan.
8 Virtual organization has physical set -up.
9 Controlling system must be rigid.
10 In informal organization, there exist superior – subordinates relationship.

11 Decision making is a mental process.
12 Management activities remain same at different levels in an organization.

**Q.2** **Answer any Two of the following.** (15)

a Define Management. State its functions.
b Explain Henri Fayol's any 8 Principles of Management.
c Explain in brief Peter Drucker's "Dimensions of Management".

**Q.3** **Answer any Two of the following.** (15)

a Explain various components of planning.
b Discuss the advantages of MBE.
c State the impact of technology on decision making.

**Q.4** **Answer any Two of the following.** (15)

a Explain the features of Matrix organization structure.
b Explain the various bases of departmentation.
c Describe the barriers to delegation of authority.

**Q.5** **Answer any Two of the following.** (15)

a What is motivation? state its importance.
b What do you mean by leadership? Discuss the qualities of a successful leader.
c Explain the various steps of controlling in detail.

**Q.6** **Write short notes on. ( any four)** (20)

a Factors influencing span of control
b Barriers to effective communication
c Decentralization
d Significance of Indian ethos in management
e Budgetary Control
f Importance of co - ordination

NDJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination March 2025
S4Bcom Commerce III Paper No. III
Date - 05/03/2025 9:00 am to 12:00 pm
गुण - १०० वेळ -३तास

टीप – १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात.

प्र . १ अ खालील रिक्त जागा योग्य शब्दांसह भरा: (कोणत्याही १०) (१०)

१ _____ नियंत्रणाचे तंत्र खर्च-खंड-नफा संबंधांचे विश्लेषण करते.
( MBO / MIS / BEP / MBE )

२ कनिष्ठ पातळीवरील व्यवस्थापनासाठी _____ कौशल्य आवश्यक आहे.
(कल्पनाशक्ती / प्रशासकीय / तांत्रिक / भांडवलाची व्यवस्था करणे)

३ हॉथ्रोनचे प्रयोग _____ यांनी केले.
(पीटर ड्रकर / हेन्री फेयोल / एल्टन मेयो / एफ. डब्ल्यू. टेलर)

४ MBO ही _____ अभिमुख प्रक्रिया आहे.
(परिणाम / रचना / संदेशवहन / नेतृत्व)

५ _____ म्हणजे व्यवस्थापकाद्वारे प्रभावीपणे हाताळल्या आणि नियंत्रित केल्या जाऊ शकणाऱ्या कर्मचाऱ्यांची संख्या होय.
(प्रतिनिधी / नियंत्रणकक्षा / संघटन / प्रक्रिया)

६ अनौपचारिक संघटना_____ संदेशवहनाचा वापर करतात.
(उर्ध्वगामी / अधोगामी / द्राक्षाची वेल / मिश्रित)

७ _____ हे पारंपारिक नियंत्रण तंत्र आहे.
(व्यवस्थापन लेखापरीक्षण / पीईआरटी / सीपीएम / वैयक्तिक निरीक्षण)

८ _____ संघटना औपचारिक संस्थेमध्येच अस्तित्वात येते.
( अनौपचारिक / मॅट्रिक्स / एम आय एस / रेखा आणि कर्मचारी)

९ नियोजन _____ असणे आवश्यक आहे. (लवचिक / कठोर / अस्थिर / स्थिर)

१० _____ हे निर्णय घेण्याच्या नॉन-प्रोग्राम केलेल्या तंत्रांपैकी एक आहे.
(गेम थिअरी / सिम्युलेशन / गॉर्डन / संभाव्यता)

११ _____ एखाद्या संघटनेतील गट प्रयत्नांना जोडण्याशी संबंधित आहे.
(नियंत्रण / संदेशवहन / समन्वय / संघटन)

१२ देहबोली ही _____ संवाद आहे.
(मौखिक / गैर-मौखिक / लिखित / समन्वय)

प्र . १ ब खालील विधाने सत्य की असत्य आहे ते सांगा. (कोणतेही १०) (१०)

१ MIS फर्मला SWOT विश्लेषण करण्यास मदत करत नाही.

२ नियोजन हे भविष्यभिमुख नसते.

३ बोनस हे आर्थिकेत्तर अभिप्रेरण आहे.

४ कर्मचारी नियुक्तीमध्ये योग्य कामासाठी योग्य व्यक्तीची निवड समाविष्ट असते.

५ यशस्वी कार्यात्मक विभागासाठी चांगला समन्वय आवश्यक आहे.

६ व्यवस्थापन ही निरंतर चालणारी प्रक्रिया आहे.

७ आकस्मिक योजना तयार करणे आवश्यक नाही.

८ आभासी संघटनेमध्ये भौतिक रचना आहे.

९ नियंत्रण यंत्रणा कठोर असणे आवश्यक आहे.

१० अनौपचारिक संस्थेत, वरिष्ठ - कनिष्ठ असे संबंध असतात.

११ निर्णय घेणे ही एक मानसिक प्रक्रिया आहे.

१२ संघटनेच्या विविध स्तरांवर व्यवस्थापन क्रिया एक समान असतात.

प्र . २ **खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा. त्याची कार्ये सांगा.

ब हेन्री फेयोलची व्यवस्थापनाची कोणतीही ८ तत्त्वे स्पष्ट करा.

क पीटर ड्रकरचे "व्यवस्थापनाचे पैलू " थोडक्यात स्पष्ट करा.

प्र . ३ **खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ नियोजनाचे विविध घटक समजावून सांगा.

ब MBEच्या फायद्यांची चर्चा करा.

क निर्णय घेण्यावर तंत्रज्ञानाचा प्रभाव सांगा.

प्र . ४ **खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ मॅट्रिक्स संघटनेच्या संरचनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब विभागीकरणाचे विविध आधार स्पष्ट करा.

क अधिकार प्रदानात येणाऱ्या अडथळ्यांचे वर्णन करा.

प्र . ५ **खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.** (१५)

अ अभिप्रेरण म्हणजे काय? त्याचे महत्त्व सांगा.

ब नेतृत्व म्हणजे काय? यशस्वी नेत्याच्या गुणांची चर्चा करा.

क नियंत्रणाचे टप्प्ये सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

प्र . ६ **खालील टीप लिहा. ( कोणत्याही चार )** (२०)

अ नियंत्रण कक्षेला प्रभावित करणारे घटक

ब प्रभावी संदेशवहनातील अडथळे

क विकेंद्रीकरण

ड व्यवस्थापनातील भारतीय नीतिमत्तेचे महत्त्व

इ अंदाजपत्रकीय नियंत्रण

फ समन्वयाचे महत्व

DBJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination Mar 2025
SYBCom Business Economics Paper No. III
Date- 06/03/2025 9.00 am to 12.00 pm May

[Time 3 Hours] [Marks- 100]

NB.1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary.

A) Define the following concepts. (Any five) 10

1)Open economy 2)Gross domestic production 3)Aggregate demand function
4)Consumption function 5)LM Curve 6)Stagflation 7)Velocity of money circulation 8)Deflation

B) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements. 10

---------- is leakage from circular flow of aggregate income and expenditure.

1) a)Tax b)Public expenditure c)Investment d) Export

2) Full employment is a normal situation according to ----------
a)Multiplier theory b)IS-LM model c).Say's law of market d)none of the these

3) National income is a ---------- concept.
a)stock b) flow c) both a and b d) none of the these

4) After reaching full employment ,the aggregate supply curve become -------
a)upward sloping b)downward sloping c) horizontal line d) vertical line

5) MEC curve remain --------
a)upward sloping b)downward sloping c) constant d) none of the these

6) Stagflation arises due to ----------
a) rise in cost of production b) rise in the price of crude oil
c)provision of more subsidies d) all of the these

7) Which of the following is the slope of IS curve?
a) positive b)negative c) both a and b d) none of the these

8) During inflation, ---- gain
a)creditors b) debtors c)fixed income group d) poor people

9) Cash balance approach is based on-------- functions of money.
a)medium of exchange b)store of value c) both a and b d) none of the above

10) -------- first developed Cambridge version of quantity theory of money.
a)J.S. Mill b)Adam Smith c)Alfred Marshall d)David Ricardo

Answer any two of the following. 20

a) What is mean by macroeconomic? Explain the scope of macroeconomic.
b) Describe the circular flow of income and expenditure two sector model in closed economy.
c) What is mean by national income? Explain the importance of national income accounting.

Attempt any two of the following. 20

a) What is effective demand? Explain aggregate supply function with help of diagram.
b) Discuss the objective factors affecting on consumption function.
c) Given investment to be Rs.20000 and MPC 0.5, explain the working of investment multiplier.

Answer any two of the following. 20

a) How do you derive LM curve? Explain the impact of shift in LM curve.
b) Explain the causes of stagflation.
c) Discuss relationship between unemployment and inflation with the help of Long Run Philips curve.

Attempt any two of the following. 20

a) What is mean by money supply? Explain the determents of money supply.
b) Explain the Miltan Fridmans approach of demand for money.
c) Describe the causes of cost push-inflation.

**

DBJ College, Chiplun Mar 2025
Sem III ATKT Examination
SYBCom Business Economics Paper No. III
Date - 06/03/2025 9.00 am to 12.00 pm [एकूण-१००]
[वेळ ३तास] (मराठी रूपांतर)

सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा

प्र.१ अ) खालील संकल्पनाच्या व्याख्या करा. (कोणतेही पाच)
१) खुली अर्थव्यवस्था २) स्थूल देशांतर्गत उत्पादन ३) एकूण मागणी फलन ४) उपभोग फलन
5)LM वक्र ६) अवधानी अतिवृद्धी/भाववाढ ७)पैशाच्या परिभ्रमणाचा वेग ८)भावघट/चलन घट

ब) दिलेल्या पर्यायांमधून योग्य उत्तर निवडा आणि विधाने पुन्हा लिहा.

१) ---------- हे एकूण उत्पन्न आणि खर्चाच्या चक्राकार प्रवाहातील गळती आहे.
अ)कर ब)सार्वजनिक खर्च क)गुंतवणूक ड)निर्यात

२) --------- सिध्दातानुसार पूर्ण रोजगार ही सहज साध्य अवस्था आहे.
अ)गुणक सिध्दात ब) IS-LM प्रतिमान क) से चा बाजारपेठ विषयक सिध्दात ड) या पैकी नाही

३) राष्ट्रीय उत्पन्न ही ---------- संकल्पना आहे.
अ) साठा ब) प्रवाह क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

४) पूर्ण रोजगार पातळीपर्यंत पोहचल्यानतंर एकूण पुरवठा वक्र ----- असतो.
अ)वर सरकणारा ब)खाली सरकणारा क)समांतर रेषा ड) उभी सरळ रेषा

५) भांडवलाची सिमांत कार्यक्षमता वक्र नेहमी --------- असतो.
अ)वर सरकणारा ब)खाली सरकणारा क)स्थिर ड)या पैकी नाही

६) अवधानी अतिवृद्धी --------- मुळे घडून येते.
अ)उत्पादन खर्चात वाढ ब)खनिज तेलाच्या वाढत्या किमंती क) मोठया प्रमाणात दिलेली अनुदाने ड) या पैकी सर्व

७) खालीलपैकी IS वक्राचा कोणता उतार असतो.
अ)धन ब)ऋण क) अ आणि ब दोन्ही ड) या पैकी नाही

८) चलन वाढीच्या काळात -------चा लाभ होतो.
अ)धनको ब) ऋणको क) स्थिर उत्पन्न गट ड) गरीब लोक

९) रोख शिल्लक दृष्टिकोन पैशाच्या ---------- कार्यावर अवलंबून असतो.
अ)विनिमय माध्यम ब)मूल्य साठवणुकीचे साधन क) अ आणि ब दोन्ही ड) या पैकी नाही

१०) ---यांनी सर्वप्रथम केंब्रिज दृष्टिकोन सबंधीमुद्रा परिणाम सिंध्दात विकशीत केला.
अ)जे एस मिल बं)अॅडम स्मिथ क) आल्फ्रेड मार्शल ड)डेविड रिकार्डो

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) स्थूल अर्थशास्त्र म्हणजे काय? स्थूलअर्थशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
ब) बंदिस्त अर्थव्यवस्थेतील उत्पन्न आणि खर्चाच्या चक्रीय प्रवाहाचे वर्णन करा.
क) राष्ट्रीय उत्पन्न म्हणजे काय? राष्ट्रीय उत्पन्न मापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडावा.
अ) प्रभावी मागणी म्हणजे काय? आकृतीच्या सहाय्याने एकूण पुरवठा फलन स्पष्ट करा.
ब) उपभोग फलन वर परिणाम करणाऱ्या वस्तुनिष्ठ घटकांची चर्चा करा.
क) गुंतवणूक रु. 20000 आणि MPC 0.5 दिल्यास, गुंतवणुकीच्या गुणकाचे कार्य स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या.
अ) तुम्ही LM वक्र कसे काढता? LM वक्रातील स्थलांतरचा प्रभाव स्पष्ट करा.
ब) अवधानी अतिवृद्धी/भाववाढ कारणे स्पष्ट करा.
क) दिर्घकालीन फिलिप्स वक्राच्या सहाय्याने बेरोजगारी आणि भाववाढ यामधील सबंध स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
अ) पैशाचा पुरवठा म्हणजे काय? पैशाच्या पुरवठ्याचे निर्धाराक स्पष्ट करा.
ब) मिल्टन फ्रिडमन्सचा पैशाच्या मागणीचा दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
क) चलन वाढीची कारणे सांगा.

**

DBJ College, Chiplun
Sem III ATKT Examination March 2025
S4BCom Account anny Paper - III
Date - 07/03/2025 9.00 am to 12.00 pm
Time:- 3 Hrs. Max Marks:-100

**Instructions:-**
1. **All questions are compulsory**
2. **Figures to the right indicate full marks.**
3. **Use of simple or scientific calculator is allowed.**

10

**Q.1 A Fill in the blanks and REWRITE the sentence (any 10).**

i. Date of Admission of a partner is 1st July, 2023, accounting period is from 1st April 2023 to 31st March, 2024. Time ratio =_____.

ii. Total sales for the year were Rs.20,00,000 and sales before retirement were Rs.12,00,000. Sales ratio = _____.

iii. Time ratio is 1:2 and sales ratio is 3:2. The amount of office rent is Rs.60,000. Amount to be shown in after admission column= _____.

iv. Value of assets taken over is Rs.8,68,000 and value of liabilities taken over is Rs.4,18,000. Purchase consideration =_____.

v. Interest on capital should be debited to _____ account.

vi. Time ratio is 3:2 and sales ratio is 2:3. Travelling expenses are Rs.75,000. Amount to be shown in before retirement column= _____.

vii. Cost of Machinery Rs.10,00,000, Written down value Rs.8,00,000. Depreciation is chargeable @ 10% p.a. under diminishing balance method. The amount of Depreciation for full year = _____.

viii. In amalgamation, the excess of net assets over purchase consideration = ____.

ix. In amalgamation, bills receivable of book value Rs.1,20,000 were taken over at 90% of the book value. Amount of stock to be considered while calculating purchase consideration = ____.

x. 12% bank loan Rs.2,50,0000 was taken on 1st October 2023. Interest on this loan payable up to 31st March,2024 = _____.

xi. Purchase consideration of Rs.3,60,000 should be settled by issue of equity shares of Rs.10 each at par. Number of equity shares to be issued = _____.

xii. A & B were partners sharing profits and losses in the ratio 1:3. They admitted C for 1/4th share. New ratio after admission of C = _____.

10

**Q.1 B State true or false (any 10). (do not rewrite the statement)**

i. In fluctuating capital method, all adjustments related to capital are made in partners' capital account.

ii. Piecemeal distribution is related with dissolution of a partnership firm.

iii. Interest on partners' drawings is allocated in time ratio.

iv. In Amalgamation, the purchase consideration is paid by vendor firm to purchasing firm.

v. In piecemeal distribution, proportionate capital is calculated by dividing minimum unit value amount by profit sharing ratio of each partner.

vi. Interest on drawings should be credited to partners' capital Account.

vii. Carriage inward is allocated in sales ratio.

viii. Accounts payable includes debtors and bills payable.

ix. While calculating purchase consideration, assets are always considered at balance sheet values only.

x. Purchase consideration is distributed among the partners in their profit sharing ratio.

xi. Interest on capital of newly admitted partner is payable in time ratio.

xii. In conversion of partnership firm into a company, the purchase consideration is settled only by cash payment to partners.

Q.2 Minal and Manali were partners in Moksh Traders, sharing profits and losses in the ratio 3:2. They decided to convert the firm into Mukti Traders Pvt. Ltd. with effect from 1st April, 2024. Following information is available from their books of accounts on 31st March, 2024. 20

**Balance Sheet As on 31st March, 2024**

| Liabilities | Amount | Assets | Amount |
|---|---|---|---|
| *Capital* | | Machinery | 2,08,000 |
| Minal | 1,10,000 | Furniture | 34,000 |
| Manali | 1,50,000 | Accounts receivable | 48,000 |
| Joint life policy Fund | 80,000 | Stock | 28,000 |
| Accounts payable | 70,000 | Joint life policy | 80,000 |
| | | Cash at bank | 12,000 |
| | **4,10,000** | | **4,10,000** |

New company will take over all the assets and liabilities of the firm.
Revised values of assets were Machinery Rs.2,40,000, Furniture Rs.50,000, Stock at Rs.30,000.
Joint life policy should be surrendered at book value.
Purchase consideration will be settled by issue of equity shares of Rs.10 each at a premium of Rs.10 per share.
**You are required to prepare necessary ledgers in the books of Moksh Traders.**
**Also prepare balance sheet of Mukti Traders Pvt. Ltd after conversion.**

**OR**

Q.2 Lata , Asha and Usha were partners in Harmony Traders, sharing profits and losses equally. They decided to dissolve their business from 1st April, 2024. 20

**Balance Sheet As on 31st March, 2024**

| Liabilities | Amount | Assets | Amount |
|---|---|---|---|
| *Capital* | | Goodwill | 45,000 |
| Lata | 1,30,000 | Land & Building | 2,30,000 |
| Asha | 1,10,000 | Investment | 80,000 |
| Usha | 80,000 | Debtors | 90,000 |
| Reserves | 60,000 | Stock | 47,000 |
| Creditors | 75,000 | Cash at bank | 26,000 |
| Outstanding expenses | 25,000 | | |
| Secured loan | 48,000 | | |
| | **5,18,000** | | **5,18,000** |

**On dissolution the assets realized as follows.**
I Installment Rs.96,000
II Installment Rs.90,000
III Installment Rs.1,90,000
Last Installment Rs.1,06,000
Provision for realization expenses to be made at Rs.14,000. But actual expenses amounted to Rs.15,000.

**You are required to prepare statement of distribution of cash using excess capital method of piecemeal distribution.**

Q.3 Ramesh and Suresh were partners sharing profits and losses equally. They admitted Mahesh on 1st July, 2023. After his admission partners continued to share profits and losses equally as well. 20

**Trial Balance As on 31st December, 2023**

| Particulars | Amount(Rs) | Particulars | Amount(Rs) |
|---|---|---|---|
| Stock | 54,000 | **Capital** | |
| Furniture | 1,70,000 | Ramesh | 70,000 |
| Copyrights | 60,000 | Suresh | 75,000 |
| Debtors | 1,50,000 | Mahesh | 80,000 |
| Cash at bank | 26,000 | Creditors | 98,000 |
| Discount allowed | 10,000 | RDD | 2,000 |
| Bad debts | 4,000 | Outstanding salaries | 10,000 |
| Salaries and wages | 64,000 | Gross profit | 2,40,000 |
| Conveyance | 16,000 | | |
| **Drawings** | | | |
| Ramesh | 10,000 | | |
| Suresh | 6,000 | | |
| Mahesh | 5,000 | | |
| | **5,75,000** | | **5,75,000** |

**Adjustments:**

1. Depreciate furniture by 5% p.a.
2. Interest on capital is payable @ 8% p.a.
3. Interest on drawings @ 6% p.a.
4. Sales were Rs.60,000 per month up to 30th June. Thereafter monthly sales recorded an increase of 50%.
5. RDD should be maintained at 2% on debtors.
6. On admission of Mahesh, Goodwill should be raised in the books to the extent of Rs.50,000.

**You are required to prepare Final accounts from the given information.**

**OR**

Q.3 Jay, Ajay & Vijay carrying on a partnership firm as equal partners. Vijay retired from the firm w.e.f. 1st October, 2023. After his retirement, Jay and Ajay continued to share profits and losses equally. 20

**Trial Balance As on 31st March, 2024**

| Particulars | Amount(Rs) | Particulars | Amount(Rs) |
|---|---|---|---|
| Purchases | 2,30,000 | **Capital** | |
| Opening stock | 48,000 | Jay | 1,50,000 |
| Carriage on purchases | 24,000 | Ajay | 1,54,000 |
| Carriage on sales | 18,000 | Vijay | 1,00,000 |
| Debtors | 80,000 | Creditors | 96,000 |
| Land & Building | 4,20,000 | Sales | 7,50,000 |
| Office expenses | 15,000 | Interest received | 8,000 |
| Selling expenses | 21,000 | | |
| Bad debts | 6,000 | | |
| **Investment** | 1,40,000 | | |
| Staff salaries | 1,60,000 | | |
| Rent & taxes | 40,000 | | |
| Cash at bank | 56,000 | | |
| | **12,58,000** | | **12,58,000** |

**Adjustments:**

1. Closing stock valued at Rs.40,000.
2. Amount payable to Vijay should be transferred to his Loan Account carrying interest @ 12% p.a.
3. Depreciate land and building by 5% p.a.
4. Sales were Rs.75,000 per month before retirement of Vijay.

You are required to prepare Final accounts from the given information.

Q.4 A & B were partners in AB & Co., C & D were partners in CD & Co. **The businesses of both firms were taken over by ABCD & Co.** from 1st April, 2024. Following information is available from their books. 20

**Balance Sheet As on 31st March, 2024**

| Liabilities | AB | CD | Assets | AB | CD |
|---|---|---|---|---|---|
| Capital | | | Goodwill | 50,000 | 40,000 |
| A | 80,000 | | Furniture | 99,000 | 1,20,000 |
| B | 60,000 | | Debtors | 58,000 | 60,000 |
| C | | 100,000 | Stock | 48,000 | 63,000 |
| D | | 75,000 | Cash at bank | 20,000 | 55,000 |
| Reserves | 50,000 | 60,000 | | | |
| Creditors | 56,000 | 71,000 | | | |
| Bills payable | 29,000 | 32,000 | | | |
| | **2,75,000** | **3,38,000** | | **2,75,000** | **3,38,000** |

**For AB & Co.**

Goodwill valued at Rs.40,000, Furniture Rs.1,20,000, Debtors and Stock at Rs.50,000 each.

**For CD & Co.**

Goodwill valued at Rs.50,000, Furniture at Rs.1,30,000, Stock at Rs.60,000, Debtors at Rs.55,000.

**You are required to**

a. Prepare statement of purchase consideration

b. Prepare Journal & balance sheet in the books of **ABCD & Co. after amalgamation.**

**OR**

Q.4 Surya and Kumar were partners in SKY Shots & Co. sharing profits and losses in the ratio 3:2 respectively. Virat and Kohli were partners in VK Sports sharing profits and losses equally. 20

**Balance Sheet As on 31st August, 2024**

| Liabilities | Sky Shots | VK Sports | Assets | Sky Shots | VK Sports |
|---|---|---|---|---|---|
| Capital | | | Premises | 2,60,000 | 2,10,000 |
| Surya | 3,00,000 | | Furniture | 1,60,000 | 1,06,000 |
| Kumar | 2,00,000 | | Debtors | 78,000 | 90,000 |
| Virat | | 1,50,000 | Stock | 1,48,000 | 1,03,000 |
| Kohli | | 1,50,000 | Cash at bank | 1,06,000 | 87,000 |
| Creditors | 1,80,000 | 2,10,000 | | | |
| Bills payable | 72,000 | 86,000 | | | |
| | **7,52,000** | **5,96,000** | | **7,52,000** | **5,96,000** |

1. The businesses of both firms were taken over by SK Sports on following conditions.
2. Purchase consideration was agreed at Rs.4,00,000 each for both firms.
3. Capital of new firm SK Sports was fixed at Rs.6,00,000 which is to be contributed by all partners equally. Any surplus or deficit shall be adjusted in partners' loan account.

**You are required to**

a. Prepare statement of purchase consideration

b. Prepare Journal & balance sheet in the books of **SK Sports after amalgamation.**

Q.5 A Explain the accounting procedure of conversion of partnership firm into a company. 10

B What are various adjustments in final accounts of partnership firm? 10

**OR**

Q.5 **Write short notes ( any 4)** 20

a. Purchase consideration
b. Excess capital calculation
c. Piecemeal distribution
d. Time Ratio
e. Adjustment of goodwill in retirement of a partner from partnership firm
f. Capital adjustment in the books of new firm after amalgamation

DRJ College, Chiplun
Sem III AIKI Examination, March 2025
S4BCom Co-operation Paper No. I
Date - 08/03/2025 9:00 am to 12:00 pm
[वेळ ३ तास] (मराठी रूपांतर) [गुण -१००]

---

सूचना :१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२)उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३) आवश्यक तेथे सुबक आकृती काढा .

अ) योग्य पर्याय निवडून विधाने पुन्हा लिहा. १०

१) सहकारी संस्थांची ------ उद्दिष्टे आहेत.
अ) नफ्याचे कमालीकरण करणे ब) सदस्यांना चांगल्या सेवा प्रदान करणे क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

२) भारतात तिसरा सहकारी कायदा -------- साली संमत झाला.
अ)१९०४ ब)१९१२ क)१९१९ ड)१९२२

३) इंग्लंडला सहकाराची ---------- म्हणून ओळखले जाते.
अ) जननी ब) बहीण क) भाऊ ड) वडील

४) ------, प्रक्रिया सहकारी संस्थांचे उदाहरण आहे.
अ) सहकारी साखर संस्था ब) कामगार सहकारी संस्था क) ग्राहक सहकारी संस्था ड) यापैकी नाही

५) ------ सहकारी संस्था त्यांच्या सभासदाला बांधकाम साहित्य पुरवतात.
अ) प्रक्रिया ब) गृहनिर्माण क) ग्राहक ड) विपणन

६) विद्यानाथन समितीची स्थापना भारत सरकारने ----- मध्ये केली.
अ) २००४ ब) २०२३ क) २०२४ ड) यापैकी नाही

७) शेतकरी सहकारी संस्था प्रामुख्याने- -------- मध्ये कार्यरत आहेत.
अ) ग्रामीण क्षेत्र ब) शहरी क्षेत्र क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

८) प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्था प्रामुख्याने -------- कर्ज देतात.
अ)दीर्घकालीन ब) अल्पकालीन क) अ आणि ब दोन्ही ड) यापैकी नाही

९) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका -------- स्तरावर कार्यरत आहेत.
अ) गाव ब) राज्य क) राष्ट्रीय ड) यापैकी नाही

१०) प्रादेशिक ग्रामीण विकास बँकांची स्थापना केंद्र सरकारने ------- मध्ये केली.
अ) १९५५ ब) १९६५ क) १९७५ ड) १९९५

ब) खालील संकल्पनांची व्याख्या करा. (कोणतेही पाच) १०
१)सहकार २)खाजगी क्षेत्र ३) प्राथमिक कृषी सहकारी संस्था ४) गृहनिर्माण सहकारी संस्था
५) बचत गट ६) शेतकरी सेवा संस्था ७) राज्य सहकारी बँक ८) प्रादेशिक ग्रामीण बँक

खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. २०
अ) सहकार म्हणजे काय? सहकाराच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
ब) सहकाराचे आर्थिक आणि सामाजिक फायदे स्पष्ट करा.
क) आर्थिक विकासात सहकाराची भूमिका सांगा.

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
अ) प्रक्रिया सहकारी संस्थांचे महत्त्व समजावून सांगा.
ब) ग्राहक सहकारी संस्थांच्या कार्यांचे वर्णन करा.
क) श्रमिक सहकारी संस्थांच्या उद्दिष्टांची चर्चा करा.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनची उत्तरे द्या. २०
अ) भारतातील सहकारी पतपुरवठ्याची रचना स्पष्ट करा.
ब) प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांच्या समस्या सांगा.
क) बचत गटाच्या (SHG's) प्रगतीची चर्चा करा.

खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
अ) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेच्या पुढील संकल्पना स्पष्ट करा.
1) सदस्यत्व 2) भांडवलाचे स्रोत
ब) राज्य सहकारी बँकेच्या समस्यांवरील उपायांची चर्चा करा.
क) नागरी सहकारी बँकेच्या समस्या समजावून सांगा.

**********

DBJ College, Chiplun
Sem III ACKT Examination March 2025
SYBCom Co-operation Paper No. I
Date - 08/03/2025 1.00 am to 12.00 pm
[Time 3 Hours] May [Marks- 100]

NB. 1) All questions are compulsory.
2) Figures to right indicate full marks.
3) Draw neat diagrams wherever necessary

Q1 A) Choose the correct answer and rewrite statements.

1) ------ are the objectives of co-operative societies.
a)profit maximization b)provide better services to members c) both a and b d)none of the these

2) In India Third co-operative act was passed in the year ----------
a)1904 b)1912 c)1919 d)1921

3) England is known as ---------- of co-operation.
a) mother b)sister c)brother d)father

4) ------ is the example of processing co-operative societies.
a)Sugar co-operative societies b)Labour co-operative societies
c) Consumer cooperative societies d)none of the these

5) ------- Co-operative Societies provide building material to its member.
a) Processing b) Housing c) Consumer d)Marketing

6) Vidyanathan Committee was established by government of India in the year ----------
a)2004 b) 2023 c) 2024 d)none of the these

7) Farmer's co-operative societies are basically working in -------.
a)rural area b) urban area c) both a and b d)none of the these

8) Primary agriculture credit co-operative societies provide --------- loan.
a)long term b) short term c) both a and b d)none of the these

9) District Central co-operative banks working at -------- level.
a) village b) state c) national d)none of the these

10) Regional rural development banks were established in the year----- by central government.
a)1955 b) 1965 c) 1975 d)1995

B) Define the following concepts. (Any five)
1)Co-operation 2)Private sector 3)Primary agriculture co-operative societies
4)Housing co-operative societies 5)Self help group 6) Farmers service societies
7)State co-operative bank 8)Regional rural bank

Q2 Answer any two of the following.
a) What is mean by co-operation? Discuss the features of co-operation.
b) Explain the economic and social advantages of co- operation.
c) Describe the role of co-operation in economic development.

Q3 Attempt any two of the following.
a) Explain the importance of processing co-operative societies.
b) Describe the functions of consumer co-operative societies.
c) Discuss the objectives of labour co-operative societies.

Q4 Answer any two of the following.
a) Explain the structure of co-operative credit in India.
b) State the problems of primary agriculture credit co-operative societies.
c) Discuss the progress of Self Help Group (SHG's).

Q5 Attempt any two of the following.
a) Explain following concepts of district central co-operative bank.
1) Membership 2)Sources of capital
b) Discuss the remedies on the problems of state co-operative bank.
c) Explain the problems of urban co-operative bank.

**********

DBJ College, Chiplun
Sem III AT/KT Examination March 2025
SYBCom Company Secretarial Practice Paper No. I
Date - 08/03/2025 9.00 am to 12.00 pm

Time: 3 Hours

N.B. 1. All questions are compulsory. Max Marks: 100

2. Figures to the right indicate full marks.

**Q1) a) Fill in the blanks with appropriate word given in the bracket :( Any 10)** **10**

1. Under the Companies Act, 2013, "Significant influence" constitutes _____of total share capital or, of business decisions under an agreement.
(At least 2% /At least 10% /At least 20%/ At least 2.5%)
2. Every listed company having paid up share capital of rupees _____or more shall have whole-time company secretary in employment.
(1crores /3crores/5crores/8 crores)
3. _____is one whose presence cannot count for constituting a quorum and who can neither participate in the discussion nor vote.
(Executive director/Non executive director/Interested director/ Additional director)
4. Any person aggrieved by any decision or order of the Company law Board may file an appeal to the_____.
(Supreme court/ District court/ Jurisdictional court/High court)
5. Protective and regulatory functions perform by _____.
(Secretary/ Registrar/ Company law board/SEBI)
6. _____is essential for the communication purpose.
(Name clause /Object clause /Situation clause/ Subscription clause)
7. _____has a right to inspect trust deed and to obtain copies of trust deed.
(Shareholder/Debenture holder /Board of Directors/ Secretary)
8. Company can _____the shares on non- payment of certain amount on shares.
(Surrender/ Forfeit/ Transfer/ Submit)
9. Power to use official seal of the company outside India is to be authorized by_____.
(Article of Association/ Memorandum of Association/ Central Government/State Government)
10. Invitation to public offering shares or debentures in case of private company is_____.
(Prohibited/ Admissible/ Acceptable/ Approved)
11. _____is a representative of Government who supervises activities of company.
(Chairman/ Auditor/ Registrar of companies/Secretary)
12. _____ conceives the idea of the business.
(Promoter/Director/Auditor/Member)

**Q1) b) State whether the following statements are true or false :( Any 10)** **10**

1. A company may have more than one common seal.
2. A public company can borrow money soon after incorporation
3. Doctrine of ultra vires means beyond the object
4. Secretarial standard 4 is related to Registers and records.
5. Conversion of a company for second time is called dematerialization.
6. Overdraft refers to short term loan taken by bank.

7. Registrar act as custodian of data and information related to the company.
8. Minutes are the summary of the meeting.
9. Secretarial correspondence related to issue of bonus shares is with preference shareholders
10. SSB stands for Special Standard Board
11. Official seal should be Facsimile of the common seal.
12. Members of a public company can freely transfer their shares.

**Q.2) Answer any two of the following.** **15**

a. Explain incorporation rules and privileges enjoyed by a One person company
b. Explain the appointment procedure of a company secretary.
c. What are the rights and duties of company secretary?

**Q.3) Answer any two of the following.** **15**

a. Describe various representation services of company secretary at different forums.
b. What is Secretarial Audit? Discuss its need and importance.
c. Write on Secretarial Standard 8:- Affixing of Common Seal.

**Q.4) Answer any two of the following.** **15**

a. Define prospectus. Briefly explain its contents.
b. Explain secretarial duties in formation of public limited company.
c. Explain secretarial procedure with regard to conversion of private limited company into a public company.

**Q.5) Answer any two of the following.** **15**

a. List out the cases of secretarial correspondence with stock exchange and penalties thereon.
b. Explain the role of technology in secretarial correspondence.
c. Give specimen of: Letter to Bank for overdraft facility.

**Q.6) Write short note on (Any Four)** **20**

a. Career options of company secretary
b. Secretarial standard 5 : Minutes
c. Memorandum of Association
d. Secretarial correspondence with shareholders
e. Procedure for issuing Secretarial standards
f. Specimen of Letter to ROC for alteration of AOA

वेळ: 3 तास

गुण: १००

सूचना - १) **सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.**

**२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात**

**प्र. १) अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. ( कोणत्याही दहा )** १०

१. कंपनी कायदा २०१३ च्या प्रमाणे , "महत्त्वपूर्ण प्रभाव" कराराच्या अंतर्गत एकूण भागभांडवल किंवा व्यवसाय निर्णयांच्या _____असते.
(किमान २ % /किमान १०%/किमान २०%/ किमान २.५%)

२. सूचिबद्ध कंपनी जिचे वसूल केलेले भागभांडवल रुपये _____किंवा अधिक असेल, त्यांच्याकडे नोकरीत असणारा पूर्णवेळ कंपनी चिटणीस असणे गरजेचे आहे . (१कोटी/३कोटी/ ५कोटी/८ कोटी)

३. _____ म्हणजे ज्याची उपस्थिती गणपूर्ती तयार करण्यासाठी मोजू शकत नाही आणि जो चर्चेत भाग घेऊ शकत नाही किंवा मतदान करू शकत नाही.
( कार्यकारी संचालक/अकार्यकारी संचालक/इच्छुक संचालक/ अतिरिक्त संचालक)

४. कंपनी कायदा मंडळाच्या कोणत्याही निर्णयाने किंवा आदेशामुळे दुखावलेली कोणतीही व्यक्ती _____ ला याचिका दाखल करू शकते.
(सर्वोच्च न्यायालय/ जिल्हा न्यायालय/ अखत्यारी न्यायालय/ उच्च न्यायालय)

५. संरक्षणात्मक आणि नियामक कार्य _____ कडून होते.
(चिटणीस/ नोंदणी अधिकारी/ कंपनी कायदा मंडळ/ सेबी)

६. संवादाच्या उद्देशाने _____ हे आवश्यक आहे.
(नाव कलम/ उद्देश कलम/ स्थान कलम/ सदस्यता कलम)

७. विश्वस्त कराराची पाहणी करण्याचा आणि विश्वासाच्या कराराच्या प्रती मिळविण्याचा हक्क _____ ला आहे. (सभासद/ कर्जरोखेधारक/ संचालक मंडळ/ चिटणीस)

८. भागांवरील ठराविक रक्कम न भरल्यास कंपनी भाग _____ करू शकते.
(समर्पण /जप्त/ हस्तांतर/ प्रस्तुत)

९. भारताबाहेर कंपनीचा अधिकृत शिक्का वापरण्याच्या अधिकार_____ने अधिकृत आहे.
(नियमावली/ घटनापत्रक/ केंद्र सरकार/ राज्य सरकार)

१०. खाजगी कंपनीच्या बाबतीत जनतेला भाग किंवा कर्जरोखे विक्रीचे आमंत्रण करणे हे _____आहे. (प्रतिबंधित/ मान्य/ स्वीकारले/ मंजूर)

११. _____ हा सरकारचा प्रतिनिधी आहे जो कंपनीच्या क्रियाकल्पांवर देखरेख करतो.
(अध्यक्ष/ लेखापरीक्षक /कंपनीचा नोंदणी अधिकार/ चिटणीस)

१२. _____व्यवसायाची कल्पना योजतो.(प्रवर्तक/ संचालक/ लेखापरीक्षक/ सभासद)

**ब) खालील विधाने सत्य किंवा असत्य ते सांगा. (कोणतीही दहा)** १०

१. कंपनीकडे एकापेक्षा जास्त बोधचिन्हे असू शकतात.

२. नोंदणीनंतर लगेचच सार्वजनिक कंपनी पैसे घेऊ शकते.

३. अधिकारबाह्य सिद्धांत म्हणजे उद्दिष्टांपलीकडील कृत्ये

४. सचिवीय मानक ४ हे नोंदणी व नोंदी या मानकाशी संबंधित आहे.

५. कंपनीचे दुसऱ्यांदा रुपांतर करणे याला अमूर्तीकरण म्हणतात.

६. अधिकर्ष म्हणजे बँकेकडून अल्प मुदतीसाठी घेतलेले कर्ज होय.

७. निबंधक कंपनीशी संबंधित गोष्टी आणि माहितीचे संरक्षक म्हणून काम करतो.

८. इतिवृत्त हा बैठकीचा सारांश असतो.

९. बोनस भाग जारी करणे हे अग्रहक्क भागधारकांशी संबंधित असलेला सचिवीय पत्रव्यवहार आहे.

१०. एसएसबी म्हणजे स्पेशल स्टँडर्ड बोर्ड.

११. अधिकृत शिक्का सामान्य बोधचिन्हाची प्रतिकृती असावी .

१२. सार्वजनिक कंपनीचे सदस्य त्यांचे भाग मुक्तपणे हस्तांतरित करू शकतात.

**प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) एक व्यक्ती कंपनीसाठी असलेले निगमन नियम आणि विशेष अधिकार स्पष्ट करा.

ब) कंपनी चिटणीसाच्या नियुक्तीची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

क) कंपनी चिटणिसाचे अधिकार आणि कर्तव्ये काय आहेत?

**प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) कंपनी चिटणीसाच्या विविध संस्थांशी संबंधित प्रातिनिधिक सेवांचा तपशील लिहा.

ब) सचिवीय लेखापरीक्षण म्हणजे काय? त्याची गरज आणि महत्त्व यावर चर्चा करा.

क) सचिवीय मानक ८: कंपनीचे बोधचिन्ह उमटविणे यावर लिहा.

**प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) माहितीपत्रक परिभाषित करा. त्यातील घटक थोडक्यात स्पष्ट करा.

ब) सार्वजनिक कंपनीच्या स्थापनेतील चिटणीसाची कर्तव्ये स्पष्ट करा.

क) खाजगी कंपनीचे सार्वजनिक कंपनीत रुपांतर करण्याच्या संदर्भात सचिवीय कार्यपद्धती स्पष्ट करा.

**प्र. ५) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे द्या.** १५

अ) स्टॉक एक्सचेंशी सचिवीय पत्रव्यवहाराची असणारी प्रकरणे आणि त्यावरील दंडांची यादी करा.

ब) सचिवीय पत्रव्यवहारांमध्ये तंत्रज्ञानाची असलेली भूमिका स्पष्ट करा.

क) नमुनापत्रक तयार करा : बँकेला द्यावयाचे अधिकर्ष सुविधा पत्र

**प्र. ६) थोडक्यात टीपा लिहा ( कोणत्याही चार )** २०

अ) कंपनी चिटणीसाच्या कारकिर्दीच्या संधी

ब) सचिवीय मानक ५: सभेचे इतिवृत्त

क) घटनापत्रक

ड) चिटणीसाचा भागधारकांशी असलेला पत्रव्यवहार

इ) सचिवीय मानक जारी करण्याची प्रक्रिया

फ) नियमावलीत बदल कारण्याकरता कंपनी निबंधकाला दिले जाणारे नमुनापत्रक